

Pernilla Carlsson, *Jag och Du*, 1994.

Från Redaktionen

Kära läsarinnor,

Håller vi på att slukas upp av en sexistisk majoritetskultur som är på väg att ta över tolkningsföreträdet över den enda akademiska disciplin/politiska ställningstagandet som definierats av kvinnor och där kvinnorna har

kunskaps- och erfarenhetskompetensen? Temat för årets första nummer av KVT är "Äta eller ätas". Temat anknyter till produktion, konsumtion, mat, ätande och begär. Det kan också omfatta frågor kring tolkningsföreträde. Något som känns angeläget i dagarna med anledning av de manliga självutnämnda "nyfe-

ministerna” som tagit över den offentliga diskursen; Jan Guillou och Stig Malm. Den förre har bland annat gjort sig känd för sina misogyny och heterosexistiska utspel, medan den senare är mannen som gett oss ”svenskans vackraste ord”. Nu har de i TV, kvällstidningar och andra media, gått ut för att försvara ”de svaga kvinnornas intressen”. Hur då? Genom att belägga kvinnorörelse och kvinnoforskare både med ansvar för att Sverige inte är jämställt och för de mest utsatta kvinnornas situation. Att på detta sätt använda kvinnor som vapen mot andra kvinnor är inget nytt. Men att ägna sig åt att kritisera det fåtal som arbetat aktivt för förändring, hellre än att kritisera de som varit helt passiva eller rent av motarbetat reformer, är inte trovärdigt! Kommer de manliga ”nyfeministernas” ställningstagande rent konkret innebära en förändrad praktik även för dem själva? Kommer de att börja hantera sina manliga privilegier? Jan Guillou skrev i en av de stora kvällsdrakarna att det inte längre finns något intresse för grubblande medelålders män. Var bor han?

I år förmörkades Internationella kvinnodagen av polisens våld mot kvinnor som demonstrerade för kvinnofrid under lugna och fredliga former. Nu hoppas vi att polisens brutala metoder för att skingra demonstrationen inte ska avfärdas som ett utslag av ”polisbrutalitet” i allra största allmänhet, utan ses som det statligt sanktionerade könsförtrycket det faktiskt är.

Att ett 70-tal unga kvinnliga demonstranter kan uppfattas som så ”hotfulla” att man skickar dit 17 polisbilar, ridande polis och polishundar, visar på ett patologiskt tydligt sätt kvinnors begränsade utrymme i offentligheten.

Att kvinnors utrymme är hårt reglerat i både det privata och det offentliga rummet kan ta sig många och skiftande uttryck. Kvinnor agerar i/hanterar rummet utifrån olika strategier. I sin artikel om anorexi och bulimi ställer *Kerstin W. Shands* frågan; ”Hur mycket plats får kvinnor (ä)ta upp?” Kan kvinnors ätstörningar vara ett krav på mera plats – ett krav på en utopisk rymd där inga kroppsliga eller rumsliga begränsningar råder? *Elisabeth L'orange Furst* skriver i sin artikel ”Den äckliga maten” om att vända aversionen och avskyn till njut-

ning. Fokus i Fursts text ligger på de av konsumtionens särdrag som är knutna till identitetsproblematik och äckel. Matens potential till lycka, menar hon, beror på möjligheten att tilltalas kroppsligt och själsligt på samma gång.

I *Gunnel Forsbergs* artikel vill Forsberg påvisa konsekvenserna av den könsmärkta dikotomin mellan produktion/konsumtion samt visa en väg att upphäva denna dikotomisering genom att skaffa kontroll över själva dikotomieringstecknet ”/”, det vill säga skiljelinjen mellan de två delarna. Med maten som hjälp analyserar hon vår fragmenterade vardagstillvaro och sätter samman feministisk teori med vetenskapsteoretisk male-stream.

Christina Sjöblad undrar i sin tur varför en 25-årig och frisk kvinna i 1740-talets Sverige inte själv ammade sin son. Sjöblad menar att de frågor som väcks pekar rakt in i familjens maktrelationer. Utifrån Christina Charlotta Hiärnes otryckta dagbok från 1700-talets mitt, låter hon oss färdas in i en familjetriangelns centrala problemkomplex.

Vi har ett digert bildutbud i det här numret och alla konstnärer är kvinnor. Nina Ericsons bilder är hämtade ur hennes projekt *Intimacy* som hon ställde ut på Konstakademien tidigare i år.

Gunnel Grähs bilder från *Här kommer tjocka släkten* illustrerar *Lena Kårelands* artikel om grotesken i barnlitteraturen. Kåreland diskuterar olika förhållningssätt till frosseri och karneval i barnlitteraturen utifrån gästbudets tematik. Enligt Kåreland kan maten i barnlitteraturen både fungera som en protest och som en källa till glädje, trygghet och gemenskap.

Temat ”Äta eller ätas” anknuter både till konsumtion och aptit. *Pernilla Carlsson* gjorde en performance på Stockmans varuhus i Helsingfors - KVT har bilderna! Vi visar också en serie bilder som hon ställt ut på Galleri TRE. Det är Pernilla Carlsson som illustrerar *Anna Maria Stjärnells* essä om kvinnliga vampyrer. Tillsammans med bl a *Marianne Lindberg De Geer* illustrerar hon även *Kerstin W. Shands* artikel.

För drygt ett år sedan avled *Helen Chadwick*, en av Storbritanniens mest framträdande yng-

re konstnärer. Kunsthallen Brandts Klædefabrik visade under vintern, i samarbete med Portfolio Gallery i Glasgow, delar av Chadwicks sista arbeten på en utställning med namnet *Stilled Lives*. KVT kan i detta nummer stolt presentera delar av de arbeten som ställdes ut på Brandts Klædefabrik. KVT vill särskilt tacka Lene Burkhard och Brandts Klædefabrik för att vi fått möjlighet att publicera Chadwicks bilder.

Vi också mäktat stolta över att kunna presentera en präktig och väl tilltagen recensionsavdelning. Där gör oss *Anna-Zara Lindbom* bekanta med tidskriften *Thamyris* och *Arne Nilsson* introducerar oss för forskning kring den mystik som omgärdar amerikanska marinsoldater. *Tiina Rosenberg* presenterar ett ur-

val av det senaste inom finsk genusforskning och *Mark Graham* recenserar *Kroppens Tid*.

Eva Ohlsson och *Ulrika Spets* har besökt *Smart Show -97* och berättar om sina intryck under rubriken "Vad händer". *Bo Rothstein* fortsätter diskussionen kring Karin Widerbergs *Kunskapens Kön* som Hedvig Ekerwald startade i vårt förra nummer. I det här numret är det *Kerstin W. Shands* som vandrar under stjärnhimlen och delger oss sina tankar i en essä med titeln "Ur kökets mörker".

Slutligen vill vi uppmana er att skriva till oss. Vad tycker ni är bra? Har ni konkreta förslag på vad ni skulle vilja läsa om? Vill ni skriva själva? Hör av er!